

"ROBOTNYJ NAROD"
(The Working People)
The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party,
Affiliated with the S. D. Party of Canada.
Published semi-weekly by
The Executive Committee of the U. S. D. P. of Canada.
at 873 Main St. Winnipeg, Man.

Phone St. John 1465 **M. Popovich, Editor.**
Subscription \$2.50 per year.

"РОБОЧИЙ НАРОД"
одинка в Канаді і найстарша в Америці соціал-демократична
часопись, орган Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.

Виходить два рази на тиждень.
Редактор М. Попович. Співредактор Д. Лобай.

Річна передплата на "Р.Н." виносить \$2.50
Рукописи не звертає ся.

ЗА ОГОЛОШЕННЯ РЕДАКЦІЯ "Р. Н." НЕ ВІДПОВІДАЄ.

Адреса до "Р.Н." така:
"ROBOTNYJ NAROD"
Box 3658, (Sta. B.) Winnipeg, Man.

ЗБУДУЙМО УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ ДІМ В ВІННІПЕГУ.

Довго українські робітничі організації в Вінніпегу тиснули ся по чужих тісних локалях; довго українські робітники згромаджували ся на мітинги, представлення, концерти і т. п. по чужих гаях; довго "Робочий Народ" тиснув ся по чужих комітках; і довго українські робітники за те все платили річницю властителям-буржуям тисячі доларів, зароблених тяжкою працею.

І хоч знали они, що за ті тисячі доларів можна збудувати собі прекрасний власний робітничий дім, в котрому мали б і театральну галю, і приміщення для своїх організацій, для своєї часописи і всего, що їм потрібно було б там примістити, — они не зробили того, що давно повинні були зробити — не побудували свого власного робітничого дому.

На се склало ся багато причин, про які не маємо тут місця тепер згадувати, але назвемо дві найважливіші із них: а се — роз'єднаність і малосвідомість.

Настав однечас час, коли розуміне значіння організації і свідомість своїх робітничих інтересів серед українських робітників а рівночасно і їхні організації стали неможливо скоро зростати. І знова про причини того об'яву не будемо із за браку місця говорити. Скажемо лише, що українські робітники в Вінніпегу мають право гордити ся тим, що они йдуть першою фалангою в переді усього українського робітничого руху в Канаді.

І от перед українськими робітниками в Вінніпегу стала пекуча потреба свого власного робітничого дому, — потреба, котрої на сей раз не можна було не заспокоїти. І бодри духом українські з'організовані робітники сказали собі, що они мусять мати власний робітничий дім, в котрім ті тисячі укр. робітників в Вінніпегу мати муть свободу волю роботи, що їм потрібна.

В п'ятницю вечером зібрали ся на нараду члени місцевого соціал-демократичного відділу і Драмат. Клуба ім. В. Винниченка та досить споре число передплатників "Роб. Народу" і рішили, щоби взяти ся до будови Українського Робітничого Дому. І рішили се, они зараз же й самі здеklarували поверх \$3.700, а около \$1.000 зложили готівкою на фонд будови того дому.

Той перший світлий початок до будови Укр. Роб. Дому був зроблений гуртком свідомих українських робітників в по-

руху. І надії, що та велика маса українських робітників в Вінніпегу, а то й поза Вінніпегом, приймуть ся вістку з радістю і самі чинкорше з запахом поспішат з грошевою і лїпною помічю до будови своєї робітничої святини. І нема найменшого сумніву, що українські робітники в Вінніпегу на ту так важку ціль — на свою твердиню, на фортецю оборони своєї робітничої долі, так як і їхні товариші на мітингу в Роял театрі, дадуть свої сотки, п'ядесятки, двайятки, десяткі і п'ятки доларів та що за кілька місяців в північній Вінніпегу буде пинати ся прекрасний Український Робітничий Дім, а на його внутрішніх стінах будуть на довгі літа записані їхні назависа, котрі на завісгді будуть записані в історії українського робітничого руху в Канаді.

Они вже спішають з помічю. Тільки розійшла ся по Вінніпегу вістка про пропагандний мітинг в Роял театрі та про зроблений перший крок до будови Укр. Роб. Дому, то вже що дини приходять товариші робітники до редакції "Роб. Народу" і приносять свої ширі дятки на фонд будови У. Р. Д., обіуюючи крім того поміч працю при його будові.

Товариші робітники! Радісно стає і відрадініше в наших рядах, хоч і сумно тепер в світі. А радісно і відрадно нам стає тому, що ми даємо ся і стаємо згідливою і свідомою громадою. В тім і наша сила лежить і запорука кращої долі. І от тим, що се не дізнались про наше рішене будувати Укр. Роб. Дім, ми подаємо сю радісну новину а ви її передавайте далше другим своїм товаришам робітникам.

І закликаємо вас: спільно до сповнення нашої спільної задачі і других товаришів робітників кличте. Будіть духа в маловірів, розбудуйте запал в своїх товаришів до великого нашого діла.

Збираймо ся всі громадою на заклик і громадою робім діло. Спішімо до помочи будові Українського Робітничого Дому, щоби під осям ми могли вже згромаджувати ся під власним дахом.

Будуємо ми нашим висискувачам палати — збудуємо й собі пишній Український Робітничий Дім.

СПРАВА ПРОДУКЦІЇ ПОЖИВИ В КАНАДІ А УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ.

Справа продукції поживи, а головню пшениці в Канаді є під теперішню хвилю найважливішою справою на днесьний порядок домії. Продукцію поживи клопочуть ся правитель-ства так доміняльне як і провінціональні, — про но лише що дини преса, про но говорить населення цілої домії.

До весняних і літних робіт мобілізує ся всі спосібні і можливі сили населення. Доміняльне правительство відкинувши всякі плани і пропозиції конспірації праці, слухно вважаючи їх непрактичними і недемократичними, докладає всіх старань, щоби якнайширшим виясненем населенню ваги справи і ширим зазивом, з'єднати тії справи охотне попере всіх тих, що можуть її допомогти.

Що доміняльне правительство поступило розумно, відкидаючи пропозиції конспірації праці а приймаючи план кампанії за добровільною кооперацією всього населення в згаданій справі, про те свідчить найкраще факт охотної співучасті широких кругів населення в приготуваннях до роботи на фермах, про те свідчить повстанне от хочби таких організацій охотників до праці, як "Рільні Жовніри" започатковані в Статтеном, в Манітобі, котра вже має около 2.000 молодих жінощів охотників до весняних робіт на фермах.

Значіне сьогорічної продукції особливо пшениці в Канаді населення дуже добре розуміє. Канада є одним з найбільшатих збіжжівних шпихлів в світі. І з того шпихліра черпають головно пшеничний хліб, не лише населення сего краю, але й други краї, в яких власна продукція пшениці є не вистарчаючою. І от тому тепер, коли в многих краях світа з причини шаліючої війни не можливо буде випродкувати стільки збіжжя, що в нормальних часі перед війною, коли в свій широз то бійське зачинає бушувати голод, на Канаду звертають ся очі голодного населення многих країв, як на жерело порятунку. Тому населення

Канаді розуміє потребу якнайбільшої продукції поживи, пшениці і збіжжя взагалі, не лише для себе, але й для других переселюваних голодом країв.

Розуміють серйозність сеї справи також і українські робітники, власне ті, котрі становлять поважний процент самого найкращого робітника на фермах. Розуміють они, що се справа винятково важна, котра вимагає ко-операції всього населення Канади, від котрої они не відказують ся і не відкажуть ся.

А всеж в Канаді певні люди, котрі, перш усього не знають українських робітників та фермерів, і цюють на них безперестанно, та замість того, щоби з'єднувати їх для справи, они далше старають ся викликати серед англійського населення ворожий настрій до них.

Перед в такий шкідливий для справи робітні веде у нас в Вінніпегу англ. дивізія "Телеграм", котрий же й дотепер присьвячує редакційні статі на ширене ворожого почуття до чужинських робітників і ще дотепер домагає ся для них конспірації. Чи ланове редактори "Телеграму" знають собі справу яку шкідливу роботу они роблять? Чи здають они собі з того справу, яку медвежу прислугу они роблять для справи продукції поживи в Канаді?

Ледво, чи они розуміють, що они роблять. Відрадіним є й той факт, що та писанина "Телеграм" тратить вже вплив на англійське населення а також не огрічає і не обурює і чужинських робітників.

Ми віримо, що доміняльне правительство замість слухати рад "Телеграм" ів, освободити українських робітників від регістрації ся, осоводить з кемпі тих воєнно-плінних, котрі невину і безпотрібно там сидять і тим оно дійсно допоможе справі продукції поживи.

Українські робітники не були і не є ворогами Канади, але "Телеграм" ів старають ся їх такими робити. Канада для українських робітників і фермерів не є чужою країною, від коли они в ній поселили ся і адоптували як свій край, і справи Канади для них не чужі, то лише "Телеграм" ів старають ся відчуужувати їх замість приєднувати для Канади.

Розуміють і не-засліплені "бюлізмом" англійські спів-громадяни починають напирати свої ошибки роблені в відношенні до нас, але тих ошибок не хочуть ніяк зрозуміти "Телеграм" ів.

Н. Ленін.

БОЛЬШЕВИКИ ПРОТИ ВСЯКОЇ ФОРМИ ЕКСПЛУАТАЦІЇ І НАСИЛЛЯ.

Щоб зрозуміти, чому партія большевиків являється єдиним прогресивним елементом в Росії, кождий мусяє знати, що є російській партії.

Є чотири головні партії і я назву їх "чотирма факторами Росії".

Росія має партію крайніх реакціонерів, які стоять правіше конституційних демократів (кадетів), або партію середньої класи. Реакціонери здебільша — великі поміщики землевласники, але деякі є членими середньої класи.

Вони стоять за приєднання монархії, з так званою "конституцією" — то єсть стоять за державу, в якій урядники і поліція мали б бути дієвими властими.

Іх бажанем є привернути Романовську династію, але вони боять ся висловити те бажане отверто. Реакціонери стоять за відношення помершій поліції. Вони — проти большевицького домаганя про знесення правлячої класи.

Іх мотив тут простий. Вони належать до той класи і з їхніх привілей рекрутуть ся та клас. Реакціонери стоять за війну, і та війна спричиняє роз'єднане працюючих мас.

Всі, безвипомово — анексіоністи.

Вони є за тайним договорам. Вони проти опублікування угод зрозбленіх між ек-сарем Ніколом і його європейськими союзниками. Вони боять ся аби не падало світло на темні місяці капіталістичної інтернаціональної інтриги.

З одним важним ограніченням, вони є анексіоністи. Вони протипають ся загартуванню землі російським Вільгельмом II і російським капіталістам ні Німеччини.

Але вони хочуть, аби держати в Росії в поневолені європейські народи, які були жертвами Ніколайського де спотизму і вони б ради дозволили їй, в случаю побіди, загартати то тільки власть ся.

Большевицьке домагане аби народ невідно перебар банк, індустрію і други стосунки капіталу, природно стрічає опозицію з боку реакціонерів.

З їхньої капіталістичної і землевласницької точки погляду сей погляд неминучий.

Така, в короткі, платформа найбільше консервативних рос. партій, яких я називаю реакціонерами.

Одно же може її віддалити, хоч не усунути — се евентуальна побіда Німеччини в сій війні, та держава, що нині разом з Австрією являється в найбільшій заборолоні реакції в Європі. В побіди Німеччини неминемися в найблизшому часі революції. Те саме треба сказати про Австрію, яка з упадком царату і повстанням на його руїнах національних республік, утратила всякий змісл дальшого свого існування. В існуванні її зайнтересована нині одна тільки пануюча в ній династія. Але династія починають бути перекотомі.

Центральні держави являються ся вже нині угрозою для революції в Росії та становлять найбільшу перешкоду для соціалістичної революції в Західній Європі.

На закінченне слівце про слова "комунізм" і "комуністи".

Комуністами — по словам Енгельса — називалась в 1847 р. та частина робітників, які були переконані про необхідність перемиї сучасного капіталістичного ладу в самих його основах. Соціалістами за те називались тоді люди, з котрих одні вірили в ріжні утопічні системи, як Оуеністи в Англії і Фур'єристичні у Франції а други думали усунути соціальне лихе через соціальні реформи не нарушуючи при тім панування капіталу. Комунізм був робітничим рухом, соціалізм буржуазним або дрібнобуржуазним. Маркс і Енгельс усею душою станули на бік комуністів, добуваючи в них інстинктивний, класовий робітничий рух. Тому й маніфест свій називали "комуністичним". Тому Енгельс самостійному своему нарисови дав заголовок: "Основні засади комунізму", надаючи слову "комунізм" виразне, свідомо-пролетарське розуміння!

Коли робітничий рух Європи згодом переняв ся ідеями "Комуністичного Маніфесту" а давні "соціалісти" пішли собі до буржуазного руху, то помалу загубилась назва "Комунізм". "Комуністи" а стали уживатись "соціалізм" і "соціалістичний". Але нині супроти дегенерації соціалістичного руху в значній мірі в опортунізм, що зів'язав соціалізм до значній соціалістичних реформ і гармонії робітничого руху з буржуазними класами, являється ся пильна потреба повного засвоєння слова "комунізм".

Ціріх 18. І. 1918. В. Левинський.

(Далше буде).

Другим позитивним фактором Росії є "ліберал".

Ліберальна партія складає ся з кадетів, про яких свідать чут так багато (тоб то партія "Народної Свободи"). До неї належать в якійсь мірі москвська "промишлова група" національних демократів і взагалі замоща "Інтелігенція".

Сей елемент завжди зарікає ся, коли його класифікувати з реакціонерами. Реакціонери, терплять вони горстка авторитаристів, пан-російських фанатиків і Жидолів, якими чеські дробери погорджують. В дійсності сі дві партії, хоч й окремо з'організовані і з початку далаї заставляли революцію в одну партію. Іхні програмі однакові.

Майже в усіх вище згаданих справах ліберали годять ся з реакціонерами. Одна позірні ріжниця є в справі монархії чи республіки?

Ліберали обманули маси.

Після мартовської революції першим важним актом лібералів, під проводом Мілюкова і бунча міністра війни Гучкова була заява за монархію і пропозиція трону братови ек-сарю Ніколу, Михайловичу.

Лиш як вони зобачили, що Росія не погодилась ся з царизмом в нікій формі, вони проголосили себе республіканцями.

В справі політичного ладу ліберали годять ся з реакціонерами, з тою ріжницею, що замість домагатись або царської або військової диктатури, вони хочуть аби власть поклали в руках капіталістів.

Після революції робили все, що могли, щоби запобігти висловленню вої народу. Вони пробували відганяти склянке установочного зібрання. Все, що реакційні професори і адвокати — які становлять фундамент класової і други "ліберальні" партії — могли зробити вони зробили в цілім відношенні установочного зібрання.

В воєнній політиці ліберали в серцю так само рабівничі як і реакціонери, але вони пробують ошукати маси зверачи, що Росія воює за російські свободи. В справі землі ліберали, російські ліберали нещирі. Вони хочуть зберегти землі поміщиків. Шингаров, їхній бувший міністер фінансів сконфіскував всі землі, що належали до ек-сара і великих князів, але він умивав руки коли запропоновано сконфіскувати землі, що належали ся в руках заагородних власнителей.

В справі соціалістичного Інтернаціоналу нещирі.

В великій справі соціалістичного Інтернаціоналу, який один значить знесення вої і зліснене братерського союзу народів — ліберали не щирі. Вони обіцяють стояти за Інтернаціонал, але домагались контролювати, бузи "позірними соціалістами", які стояли рівноважно в ліній з сучасними капіталістичними правительствами. Інтернаціонал на поліській підставі — абсурд.

Доказом їх нещирости є те, що вони є проти британця, се сідатів воєнних держав, хоч се й належить ся першим кроком до Інтернаціоналу.

Третій фактор в Росії, і фактор, який, від часу як називає себе "соціалістом" найважливіший для дійсних соціалістів для побіди, то є партія меншевиків. По її класовому складі ся партія не є соціалістичною цілковито. Вона не репрезентує працюючих мас; вона репрезентує заможних селян і робітників, дрібних торговців, чимало дрібних і в деяких случаях навіть й великих капіталістів, і яєсь чимось дійсних але задурачених пролетарів, які зістали загартути в буржуазне паутиння.

Ся партія "соціалістів" нині поділяє погляди большевиків і тільки мало ріжніється від них в тактичних справах. Ті "соціалісти" є уміровані і опортуністичні в своїй політиці. Але як прийде до спроби, то ті "соціалісти" майже завжди лагідно йдуть за капіталістами і імперіалістами. Меншевики заявляють, що вони хочуть чістого соціалістичного держави, але вони докладають, що Росія мусяє мати перенє в реалізацію той діл. Вони не гайно піся революції заявляли, що ся мі соціалісти не можуть правити Росією; так, що капіталістичне правительство князя Львова, і більше менше капіталістичне правительство Керенського, мусять бути при власті, в той час як дійсний соціалістичний і селянський депутатів — покласти а до ку і йому просто дозволялось давати "поради" правительству. Ті соціалісти вірили, що як ради візьмуть всю власть, повстанє анархія і через те, піддержували були тимчасові правительства Львова і Керенського.

Іхні соціалістичні слова, як і слова "соціалістичного" правительства Керенського, мусять бути при власті, в той час як дійсний соціалістичний і селянський депутатів — покласти а до ку і йому просто дозволялось давати "поради" правительству. Ті соціалісти вірили, що як ради візьмуть всю власть, повстанє анархія і через те, піддержували були тимчасові правительства Львова і Керенського.

Іхні соціалістичні слова, як і слова "соціалістичного" правительства Керенського, мусять бути при власті, в той час як дійсний соціалістичний і селянський депутатів — покласти а до ку і йому просто дозволялось давати "поради" правительству. Ті соціалісти вірили, що як ради візьмуть всю власть, повстанє анархія і через те, піддержували були тимчасові правительства Львова і Керенського.

Іхні соціалістичні слова, як і слова "соціалістичного" правительства Керенського, мусять бути при власті, в той час як дійсний соціалістичний і селянський депутатів — покласти а до ку і йому просто дозволялось давати "поради" правительству. Ті соціалісти вірили, що як ради візьмуть всю власть, повстанє анархія і через те, піддержували були тимчасові правительства Львова і Керенського.

Іхні соціалістичні слова, як і слова "соціалістичного" правительства Керенського, мусять бути при власті, в той час як дійсний соціалістичний і селянський депутатів — покласти а до ку і йому просто дозволялось давати "поради" правительству. Ті соціалісти вірили, що як ради візьмуть всю власть, повстанє анархія і через те, піддержували були тимчасові правительства Львова і Керенського.

Іхні соціалістичні слова, як і слова "соціалістичного" правительства Керенського, мусять бути при власті, в той час як дійсний соціалістичний і селянський депутатів — покласти а до ку і йому просто дозволялось давати "поради" правительству. Ті соціалісти вірили, що як ради візьмуть всю власть, повстанє анархія і через те, піддержували були тимчасові правительства Львова і Керенського.

Іхні соціалістичні слова, як і слова "соціалістичного" правительства Керенського, мусять бути при власті, в той час як дійсний соціалістичний і селянський депутатів — покласти а до ку і йому просто дозволялось давати "поради" правительству. Ті соціалісти вірили, що як ради візьмуть всю власть, повстанє анархія і через те, піддержували були тимчасові правительства Львова і Керенського.

Іхні соціалістичні слова, як і слова "соціалістичного" правительства Керенського, мусять бути при власті, в той час як дійсний соціалістичний і селянський депутатів — покласти а до ку і йому просто дозволялось давати "поради" правительству. Ті соціалісти вірили, що як ради візьмуть всю власть, повстанє анархія і через те, піддержували були тимчасові правительства Львова і Керенського.

Іхні соціалістичні слова, як і слова "соціалістичного" правительства Керенського, мусять бути при власті, в той час як дійсний соціалістичний і селянський депутатів — покласти а до ку і йому просто дозволялось давати "поради" правительству. Ті соціалісти вірили, що як ради візьмуть всю власть, повстанє анархія і через те, піддержували були тимчасові правительства Львова і Керенського.

Іхні соціалістичні слова, як і слова "соціалістичного" правительства Керенського, мусять бути при власті, в той час як дійсний соціалістичний і селянський депутатів — покласти а до ку і йому просто дозволялось давати "поради" правительству. Ті соціалісти вірили, що як ради візьмуть всю власть, повстанє анархія і через те, піддержували були тимчасові правительства Львова і Керенського.

Іхні соціалістичні слова, як і слова "соціалістичного" правительства Керенського, мусять бути при власті, в той час як дійсний соціалістичний і селянський депутатів — покласти а до ку і йому просто дозволялось давати "поради" правительству. Ті соціалісти вірили, що як ради візьмуть всю власть, повстанє анархія і через те, піддержували були тимчасові правительства Львова і Керенського.

Іхні соціалістичні слова, як і слова "соціалістичного" правительства Керенського, мусять бути при власті, в той час як дійсний соціалістичний і селянський депутатів — покласти а до ку і йому просто дозволялось давати "поради" правительству. Ті соціалісти вірили, що як ради візьмуть всю власть, повстанє анархія і через те, піддержували були тимчасові правительства Львова і Керенського.

Іхні соціалістичні слова, як і слова "соціалістичного" правительства Керенського, мусять бути при власті, в той час як дійсний соціалістичний і селянський депутатів — покласти а до ку і йому просто дозволялось давати "поради" правительству. Ті соціалісти вірили, що як ради візьмуть всю власть, повстанє анархія і через те, піддержували були тимчасові правительства Львова і Керенського.

Іхні соціалістичні слова, як і слова "соціалістичного" правительства Керенського, мусять бути при власті, в той час як дійсний соціалістичний і селянський депутатів — покласти а до ку і йому просто дозволялось давати "поради" правительству. Ті соціалісти вірили, що як ради візьмуть всю власть, повстанє анархія і через те, піддержували були тимчасові правительства Львова і Керенського.

Іхні соціалістичні слова, як і слова "соціалістичного" правительства Керенського, мусять бути при власті, в той час як дійсний соціалістичний і селянський депутатів — покласти а до ку і йому просто дозволялось давати "поради" правительству. Ті соціалісти вірили, що як ради візьмуть всю власть, повстанє анархія і через те, піддержували були тимчасові правительства Львова і Керенського.

Іхні соціалістичні слова, як і слова "соціалістичного" правительства Керенського, мусять бути при власті, в той час як дійсний соціалістичний і селянський депутатів — покласти а до ку і йому просто дозволялось давати "поради" правительству. Ті соціалісти вірили, що як ради візьмуть всю власть, повстанє анархія і через те, піддержували були тимчасові правительства Львова і Керенського.

Іхні соціалістичні слова, як і слова "соціалістичного" правительства Керенського, мусять бути при власті, в той час як дійсний соціалістичний і селянський депутатів — покласти а до ку і йому просто дозволялось давати "поради" правительству. Ті соціалісти вірили, що як ради візьмуть всю власть, повстанє анархія і через те, піддержували були тимчасові правительства Львова і Керенського.

Іхні соціалістичні слова, як і слова "соціалістичного" правительства Керенського, мусять бути при власті, в той час як дійсний соціалістичний і селянський депутатів — покласти а до ку і йому просто дозволялось давати "поради" правительству. Ті соціалісти вірили, що як ради візьмуть всю власть, повстанє анархія і через те, піддержували були тимчасові правительства Львова і Керенського.

Фрідріх Енгельс.

ОСНОВНІ ЗАСАДИ КОМУНІЗМУ.

(Переклад з німецького і передмова В. Левинського).

(Продовжене).

Соціалізм, який Маркс і Енгельс проголосили в 1847 р. програмою дня, зійшов в програмах робітничих партій Європи й поза нею до ніві ідеалу будучности.

Та світова війна, сей неминучий наслідок імперіалістичної політики великих держав світа, отворяє саме економічну можливість соціалістичної революції. Ніколи, в ніяких світових кризах, капіталізм не дізнав так страшних потрясень, що саме в сій війні. Він загрожений в самих своїх основах. Се означає нову історичну добу, добу великих революційних потрясень в Європі і поза нею, з яких єдиний, мислимий вихід може бути тільки соціалізм.

На Сході Європи вдарили вже весняні громи революції а їх могутній голос чути по всій Європі й далеко поза нею.

Боротьба за соціалізм перестала бути боротьбою за ідеал, вона стала боротьбою дня.

З початком 60-тих р.р. мин. століття виийшло перше видання "Комуністичного Маніфесту" в перекладі Бакуїна. Мало воно тоді "для Заходу значіння літературного кур